

Voor gevels is gebruik gemaakt van een staalbeplating met een plankprofiel. >

De hoeken van het erf zijn voorzien van een singel. Daardoor ontstaan doorkijkjes die het beeld op de gebouwen versterken. v

Inpassen in landschap

Mooier en nauwelijks duurder

Bij nieuwbouw is het de uitdaging om de bedrijfseisen te laten aansluiten bij de streekeigen identiteit. Bij de Dairy Campus is dat goed gelukt.

Tekst: Harrie Versluis – Foto's: DLV Advies

Het nieuwe Dairy Campus in Leeuwarden is recentelijk opgeleverd. Het proefbedrijf is uitgebreid met een aantal stallen en oude stallen zijn blijven staan. Bij die ver- en nieuwbouw stelde een team van landschaps- en welstandsarchitecten, het Q-team genaamd, hoge eisen aan de uitstraling en de inpassing ervan in de omgeving. DLV heeft als projectleider toegezien op de afstemming tussen die voorwaarden en de wensen vanuit de Dairy Campus. Bomen en inplanting spelen een grote rol

bij de landschappelijke inpassing. Bomen kunnen ervoor zorgen dat gebouwen worden weggewerkt, maar dit heeft vaak niet de voorkeur. Je kunt met bomen ook een accent aanbrengen, waardoor de gebouwen een kader krijgen. Bij Dairy Campus is dat gebeurd door hoeken van het erf te voorzien van een singel en een oplopend talud. Daardoor ontstaan doorkijkjes die het beeld op de gebouwen versterken. Deze doorkijkjes zijn in het midden ook vrij van gebouwen, waardoor je als het ware door het erf heen kijkt. Ook voor de ventilatie om de stal heeft

deze wijze van beplanting voordelen. Kortom, beplanting die wordt gebruikt om te versterken, in plaats van weg te stoppen, geeft het beste resultaat. Uiteraard moet je daarbij wel kijken naar de overheersende beplantingspatronen in de regio. Zo kenmerkt Flevoland zich bijvoorbeeld door robuuste singels, met daarachter de gebouwen.

Vormgeving

Welstandscommissies streven vaak naar gelijke dakhellingen en kaprichtingen.

Beide waren bij Dairy Campus niet mogelijk. Maar door te kiezen voor eenheid in materialen is er toch eenheid in het geheel ontstaan. De gebouwen hebben allemaal een antracietkleurige beplating gekregen. Aan de voorzijde van de melkstal is dit gecombineerd met een glazen gevel ofwel vliesgevel. Dit geeft veel doorzicht en openheid. Iedereen kan zien wat voor bedrijf het is en wat er gebeurt. Ook voor de medewerkers is een heel lichte melkstal een genot. Wel is de vliesgevel de duurste toevoeging ten opzichte van een standaard stal. Bij de andere stallen is gekozen voor een kopgevel met ruwe onbehandelde lariks lambrisering. Deze zal in de loop van de tijd vergrijzen en zo de natuurlijke uitstraling versterken. Rondom de trap naar de skybox is dit gecombineerd met verticale lariks staanders. Het effect daarvan is groot. De gebouwen ogen door dit houtgebruik veel vriendelijker en natuurlijker. Bovendien ziet de bebouwing er minder groot uit.

Plankprofielen

Voor de kopgevels en de andere gevels is gebruikgemaakt van een staalbeplating met een plankprofiel. De uitstraling is duidelijk anders. De planken zijn elke 5 meter onderbroken door een staande strook, een omega-profiel. Dit profiel breekt de schaalgrootte

van het gebouw en verdeelt het geheel in overzichtelijke kleine stukken. DLV Advies adviseert deze combinatie vaker bij stallen, dit tot groot enthousiasme van zowel klanten als welstandscommissies. Behalve dat de combinatie een moderne verwijzing naar vroeger is, zorgen de omega-profielen daarnaast voor een optische schaalverkleining en chique uitstraling. Bovendien is het onderhoudsvrij en de meerkosten zijn beperkt. Alleen het achterhout maakt het iets duurder dan een standaard damwandplaat. Voor de gebouwen is gekozen voor de kleur antraciet zwart. Dit kost niets extra en het leidt ertoe dat de gebouwen passen in het landschap. Ook de deuren van de stallen zijn donkergrijs of zwart. Lichte of witte deuren steken heel sterk af en vallen van een grote afstand op, iets wat bij landschappelijk inpassen niet gewenst is.

Zwarte windveren

Verder hebben de gebouwen zwarte windveren gekregen. Ook hierdoor vallen de gebouwen weg in hun omgeving. Bij deze keuzes is ook de streekeigen identiteit belangrijk. Zo zou er in Flevoland een wens kunnen zijn om juist een witte windveer te gebruiken, omdat de domeinschuren hier van oudsher omlijst zijn met een witte windveer.

In veel streken wordt gekozen voor rode bakstenen en groene kozijnen. Bij Dairy Campus is er daarom voor gekozen om de betonpanelen rondom uit te voeren met een rood baksteenmotief. Boven de anderhalve meter gaat het motief over in de zwarte stalen beplating.

Sneller

Door de streekeigen kenmerken te combineren met moderne materialen en slim gebruik van beplanting gaat de Dairy Campus, ondanks de grootte, nu volledig op in het Friese landschap. Naast eisen van welstandscommissies zijn er meer redenen om te werken aan de landschappelijke inpasbaarheid van nieuwe bedrijfsgebouwen. Door direct bij de planvorming landschappelijke inpasbaarheid mee te nemen, kan een plan sneller de goedkeuring dragen van de welstandscommissie en gemeente. Bouwen met oog voor de omgeving hoeft daarnaast niet veel duurder te zijn. De meerkosten bij grote projecten zijn 1 tot 2 procent. Bij kleine gebouwen ligt dit iets hoger. Maar ook met een beperkt budget zijn veel mooie dingen te doen. [U](#)